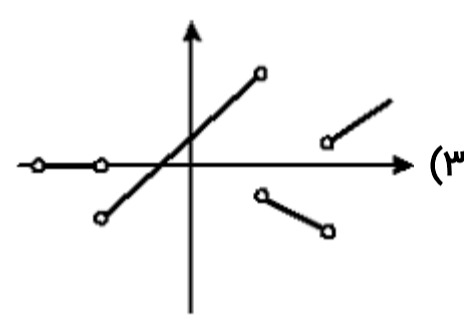
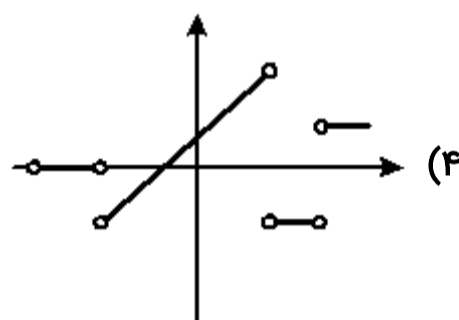
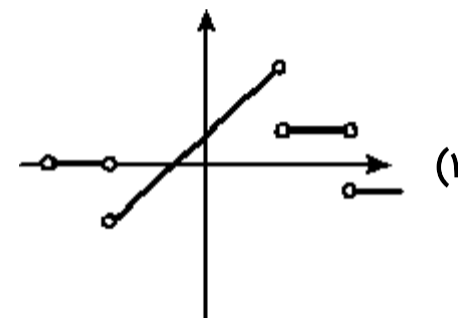
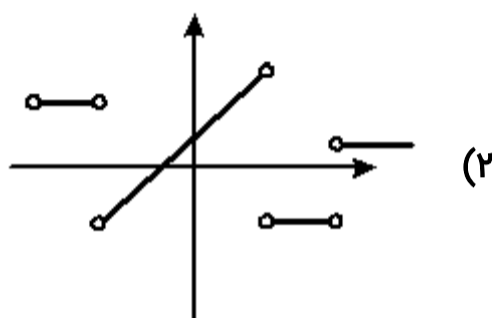
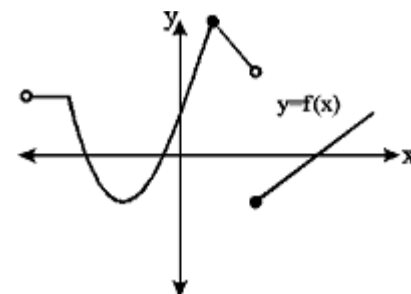

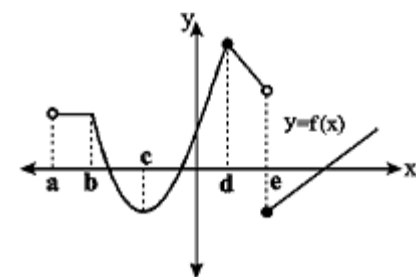
۱) با توجه به نمودار تابع $y = f(x)$ ، کدام نمودار می‌تواند نمودار تابع f' باشد؟

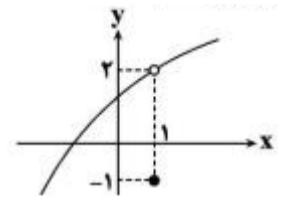
پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

در نقاط $\{b, d, e\}$ مشتق نداریم. در نقطه $\{c\}$ مشتق باید صفر باشد. طول نقطه c منفی است. در بازه a تا b مشتق صفر است، چون شیب صفر است. در بازه b تا c تابع نزولی و $f' < 0$ است. در بازه c تا d تابع صعودی و $f' > 0$ است. در بازه d تا e تابع نزولی و $f' < 0$ است. در بازه $(e, +\infty)$ تابع صعودی و $f' > 0$ است. در بازه‌های d تا e و e تا $+\infty$ تابع خطی است لذا f' ثابت است.

۲) شکل زیر قسمتی از نمودار تابع f است. اگر داشته باشیم: $g(x) = (x^2 - 1)f(x)$ ، آن‌گاه حاصل $g'(1)$ کدام است؟

- (۱) -۲
 (۲) صفر
 (۳) ۴
 (۴) مشتق‌پذیر نیست.

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

مقدار $g'(1)$ را از دو روش محاسبه می‌کنیم:

روش اول: تعریف مشتق

$$g'(1) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{g(x) - g(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^2 - 1)f(x) - 0}{x - 1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)f(x)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+1) \cdot \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2 \times 2 = 4$$

روش دوم: می‌توانیم از عامل صفرشونده $x^2 - 1$ در نقطه $x = 1$ مشتق گرفته و در حد مابقی عوامل ضرب کنیم. داریم:

$$g'(1) = \underbrace{((x^2 - 1))'}_{\substack{\text{عامل} \\ \text{صفر شونده}}} f(x) = \underbrace{2x}_{\substack{\text{مشتق} \\ \text{عامل} \\ \text{صفر شونده}}} \times \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2 \times 2 = 4$$

۳) خط مماس بر نمودار تابع $f(x) = \frac{2}{|x|}$ در نقطه $(1, 2)$ ، نمودار را در نقطه دیگری قطع می‌کند. عرض این نقطه کدام است؟

(۴) $2 - \sqrt{2}$

(۳) $\sqrt{2} + 2$

(۲) $2\sqrt{2} - 2$

(۱) $2\sqrt{2} + 2$

پاسخ: گزینه ۱

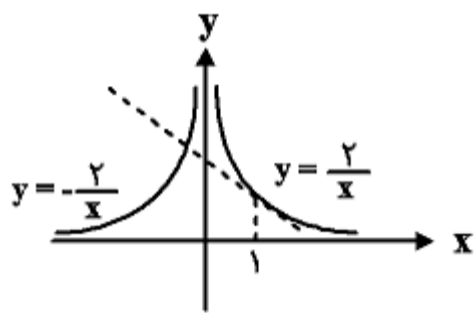
گزینه «۱»

معادله خط مماس بر نمودار تابع f در نقطه $(1, 2)$ را می‌نویسیم.

$$x > 0 \Rightarrow f(x) = \frac{2}{x} \Rightarrow f'(x) = -\frac{2}{x^2} \Rightarrow \text{شیب مماس} = f'(1) = -2$$

و معادله خط مماس به صورت زیر درمی‌آید:

$$\text{معادله مماس: } y - 2 = -2(x - 1) \Rightarrow y = -2x + 4$$

حال باید نقطه تقاطع خط بالا با نمودار تابع f را به دست آوریم.

$$-\frac{2}{x} = -2x + 4 \Rightarrow -2 = -2x^2 + 4x$$

$$\Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 + \sqrt{2} \\ x = 1 - \sqrt{2} \end{cases}$$

پس طول نقطه برخورد $1 - \sqrt{2}$ است و عرض آن برابر است با:

$$f(1 - \sqrt{2}) = \frac{2}{\sqrt{2}-1} = \frac{2(\sqrt{2}+1)}{2-1} = 2\sqrt{2} + 2$$

۴) اگر $f(x) = (|x-1|)(|x-1|-1)$ باشد، دامنه تابع f' کدام است؟

(۲) $R - \{0\}$

(۴) $R - \{0, 1\}$

(۱) R

(۳) $R - \{1\}$

پاسخ: گزینه ۱

گزینه ی «۱»

اگر $x \neq 0$ و $x \neq 1$ باشد، توابع $g(x) = |x-1|$ و $h(x) = |x-1|-1$ مشتق پذیرند، پس تابع $f = gh$ نیز مشتق پذیر است، اما چون در $x = 0$ تابع h و در $x = 1$ تابع g نقش عامل صفرکننده را دارند، تابع f در این دو نقطه نیز مشتق پذیر خواهد بود و دامنه f' ، R است.

نکته بالا را با کمک تعریف مشتق نشان می دهیم.

$$\begin{aligned} f'(0) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(|x-1|)(|x-1|-1)-0}{x-0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(|x-1|)(-x+1-1)}{x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(|x-1|)(-x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} -(|x-1|) = 1 \end{aligned}$$

در $x = 0$ مشتق پذیر است.

$$\begin{aligned} f'(1) &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(|x-1|)(|x-1|-1)-0}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(|x-1|-1)}{x-1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} (|x-1|-1) = -1 \end{aligned}$$

در $x = 1$ مشتق پذیر است.

۵) حدود a کدام باشد تا تابع $f(x) = \sqrt[3]{ax+a-2}$ روی بازه $[1, 3]$ مشتق پذیر باشد؟

(۲) $[0, 1]$

(۴) $[-\frac{1}{3}, 1]$

(۱) $R - (0, \frac{1}{3})$

(۳) $R - [\frac{1}{3}, 1]$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه ی «۳»

تابع $y = \sqrt[3]{k(x-x_0)}$ فقط در $x = x_0$ مشتق ناپذیر است. پس برای اینکه تابع f روی بازه $[1, 3]$ مشتق پذیر باشد، لازم است که ریشه عبارت $ax+a-2$ یعنی $\frac{2-a}{a}$ خارج از بازه مذکور باشد:

$$\begin{cases} \frac{2-a}{a} < 1 \Rightarrow \frac{2-2a}{a} < 0 \Rightarrow a < 0 \text{ } \ddot{\wedge} \text{ } a > 1 & (1) \\ \frac{2-a}{a} > 3 \Rightarrow \frac{2-4a}{a} > 0 \Rightarrow 0 < a < \frac{1}{2} & (2) \end{cases}$$

از اجتماع جواب های (۱) و (۲) به دست می آید:

$$a \in (-\infty, \frac{1}{3}) \cup (1, +\infty) = R - [\frac{1}{3}, 1]$$

دقت کنید که به ازای $a = 0$ هم تابع ثابت $y = \sqrt[3]{-2}$ روی R مشتق پذیر است.

۶) در تابع $f(x) = \sqrt{x^6 + 2x^3 + x^2}$ ، حاصل $f'_+(0) - f'_-(-1)$ کدام است؟

۴) -۱

۳) -۲

۲) ۲

۱) صفر

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

$$f(x) = \sqrt{x^6 + 2x^3 + x^2} = \sqrt{x^2(x^2 + 2x + 1)} = \sqrt{x^2(x+1)^2} = |x(x+1)|$$

$$\xrightarrow{f'_+(0)} f(x) = x^2 + x \Rightarrow f'(x) = 2x + 1 \Rightarrow f'_+(0) = 1$$

$$\xrightarrow{f'_-(-1)} f(x) = x^2 + x \Rightarrow f'(x) = 2x + 1 \Rightarrow f'_-(-1) = -1$$

$$f'_+(0) - f'_-(-1) = 1 - (-1) = 1 + 1 = 2$$

۷) در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{4x-5}{x+1}$ و دامنه $[0, 8]$ ، خط مماس بر نمودار آن موازی پاره‌خطی است که ابتدا و انتهای منحنی را به هم وصل می‌کند، این خط مماس، محورهای را با کدام عرض، قطع می‌کند؟

۴) -۵/۰

۳) -۱

۲) -۱/۵

۱) -۲

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

ابتدا شیب پاره‌خط واصل بین ابتدا و انتهای تابع را می‌یابیم:

$$f(x) = \frac{4x-5}{x+1}, \quad D_f = [0, 8]$$

$$\begin{cases} f(0) = \frac{0-5}{0+1} = -5 \rightarrow A(0, -5) \\ f(8) = \frac{32-5}{8+1} = 3 \rightarrow B(8, 3) \end{cases}$$

$$\Rightarrow m_{AB} = \frac{3-(-5)}{8-0} = 1$$

بنابراین شیب خط مماس یا همان مشتق تابع برابر با ۱ است، بنابراین:

$$f'(x) = \frac{4x-(-5)(1)}{(x+1)^2} = \frac{4x+5}{(x+1)^2}$$

$$f'(x) = 1 \Rightarrow \frac{4x+5}{(x+1)^2} = 1 \Rightarrow (x+1)^2 = 4x+5 \Rightarrow |x+1| = 3$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+1 = 3 \Rightarrow x = 2 \rightarrow y = \frac{8-5}{2+1} = 1 \\ x+1 = -3 \Rightarrow x = -4 \text{ : در دامنه تابع قرار ندارد} \end{cases}$$

بنابراین نقطه تماس به صورت $(2, 1)$ است و معادله خط مماس برابر است با: $y - 1 = 1 \times (x - 2) \Rightarrow y = x - 1$

در تقاطع با محورهای، $x = 0$ است، لذا: $\xrightarrow{x=0} y = -1$

۸) در تابع خطی f ، حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(1)}{x - 2}$ برابر ۱- است. عرض از مبدأ تابع f برابر کدام گزینه است؟

- ۱) ۳   ۲) ۱   ۳) -۱   ۴) -۳

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

تابع f خطی است، پس در همه نقاط مشتق پذیر و پیوسته بوده و مقدار مشتق آن در تمام نقاط، مقداری ثابت و برابر شیب خط است.

می‌دانیم: $f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}$

از مقایسه این رابطه با صورت سؤال متوجه می‌شویم که: $f'(1) = 2$

$$y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 2 = -1(x - 1)$$

$$\Rightarrow y - 2 = -x + 1 \Rightarrow y = -x + 3$$

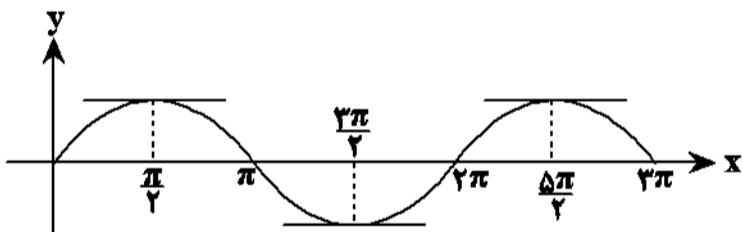
۹) اگر $f(x) = \sin x$ باشد، معادله $f'(x) = f'(\frac{\pi}{4})$ در بازه $(0, 3\pi)$ چند جواب دارد؟

- ۱) صفر   ۲) یک   ۳) دو   ۴) سه

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

همان‌طور که می‌بینید در سه نقطه مقدار مشتق تابع $f(x)$ برابر $f'(\frac{\pi}{4}) = 0$ است.

۱۰) تابع با ضابطه $f(x) = |ax + 2x^2|$ در نقطه $x = 2$ مشتق پذیر نیست. حاصل $f'(1/5)$ کدام است؟

(۴) -۲

(۳) ۲

(۲) -۴

(۱) ۴

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

تابع در $x = 2$ مشتق پذیر نیست، پس $x = 2$ ریشه ساده عبارت داخل قدرمطلق است و عبارت داخل قدرمطلق به ازای $x = 2$ صفر می شود:

$$a(2) + 2(2)^2 = 0 \Rightarrow a = -4 \Rightarrow f(x) = |2x^2 - 4x|$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2x^2 - 4x & ; x \leq 0 \text{ یا } x \geq 2 \\ 4x - 2x^2 & ; 0 < x < 2 \end{cases}$$

برای محاسبه $f'(1/5)$ باید از ضابطه پایینی مشتق بگیریم:

$$f(x) = 4 - 4x ; 0 < x < 2 \Rightarrow f'(1/5) = -2$$

۱۱) اگر $f(x) = \frac{1}{2x+6}$ و $g(x) = \frac{(x+3)^2}{x-1}$ ، آن گاه حاصل $(f' \cdot g + g' \cdot f)(3)$ کدام است؟

(۴) $-\frac{3}{8}$

(۳) $\frac{3}{8}$

(۲) $\frac{1}{8}$

(۱) $-\frac{1}{8}$

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

عبارت $f' \cdot g + g' \cdot f$ برابر با $(f \cdot g)'$ است. لذا باید $(f \cdot g)'(3)$ را حساب کنیم.

$$f(x) = -\frac{1}{2(x+3)^2} \Rightarrow (f \cdot g)(x) = -\frac{1}{2(x+3)^2} \times \frac{(x+3)^2}{x-1}$$

$$= -\frac{1}{2(x-1)} \Rightarrow (f \cdot g)' = \frac{1}{2(x-1)^2} \Rightarrow (f \cdot g)'(3) = \frac{1}{2 \times 4} = \frac{1}{8}$$

۱۲) اگر $f(x) = \begin{cases} x^3 & |x| \geq 1 \\ 2x^2 - 1 & |x| < 1 \end{cases}$ ، آنگاه حاصل $\lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f(1-h) - f(1)}{2h}$ کدام است؟

(۴) $-\frac{1}{4}$

(۳) -2

(۲) $-\frac{3}{4}$

(۱) $\frac{3}{4}$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

$$f(x) = \begin{cases} x^3 & x \geq 1 \text{ یا } x \leq -1 \\ 2x^2 - 1 & -1 < x < 1 \end{cases}$$

با فرض $-h = t$ ، داریم:

$$\begin{aligned} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f(1-h) - f(1)}{2h} &= \lim_{t \rightarrow 0^-} \frac{f(1+t) - f(1)}{-2t} \\ &= -\frac{1}{2} \lim_{t \rightarrow 0^-} \frac{f(1+t) - f(1)}{t} = -\frac{1}{2} f'_-(1) \quad (*) \end{aligned}$$

برای محاسبه $f'_-(1)$ از ضابطه پایینی استفاده می‌کنیم:

$$-1 < x < 1 \Rightarrow f'(x) = 4x \Rightarrow f'_-(1) = 4 \xrightarrow{(*)}$$

$$\text{حاصل حد مورد نظر} = -\frac{1}{2} \times 4 = -2$$

۱۳) اگر $f(x) = 2x + |x|$ و $g(x) = \frac{2x - |x|}{3}$ ، آنگاه حاصل $(f \circ g)'(0)$ کدام است؟

(۴) تعریف نشده

(۳) ۱

(۲) ۲

(۱) صفر

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

چون توابع f و g در $x = 0$ مشتق‌پذیر نیستند پس نمی‌توان از فرمول مربوط به مشتق‌گیری تابع $f \circ g$ استفاده کرد. ابتدا باید ضابطه $f \circ g$ را به دست آورد:

$$x \geq 0 \Rightarrow g(x) = \frac{x}{3} \Rightarrow (f \circ g)(x) = f\left(\frac{x}{3}\right) = \frac{2x}{3} + \left|\frac{x}{3}\right| = x$$

$$x < 0 \Rightarrow g(x) = x \Rightarrow (f \circ g)(x) = f(x) = 2x + |x| = 2x - x = x$$

$$\Rightarrow (f \circ g)(x) = x \Rightarrow (f \circ g)'(x) = 1 \Rightarrow (f \circ g)'(0) = 1$$

۱۴) معادله خط مماس بر منحنی $f(x) = \sqrt[3]{x^2 - 2x}$ در نقطه برخورد این تابع با قسمت مثبت محور طولها کدام است؟

(۴) در این نقطه خط مماس ندارد.

(۳) $y = x - 2$

(۲) $y = 0$

(۱) $x = 2$

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

ابتدا محل برخورد با محور طولها (قسمت مثبت) را حساب می‌کنیم.

$$f(x) = 0 \Rightarrow \sqrt[3]{x^2 - 2x} = 0 \Rightarrow x^2 - 2x = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 2 \end{cases}$$

حالا با استفاده از تعریف، مقدار $f'(2)$ را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} f'(2) &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt[3]{x^2 - 2x} - 0}{x - 2} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt[3]{x} \cdot \sqrt[3]{x - 2}}{\sqrt[3]{(x - 2)^3}} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt[3]{x}}{\sqrt[3]{(x - 2)^2}} = \frac{\sqrt[3]{2}}{0^+} = +\infty \end{aligned}$$

پس تابع f در $x = 2$ دارای خط مماس قائم به معادله $x = 2$ است.

۱۵) آهنگ متوسط تغییر تابع $f(x) = 3x + \frac{2}{\sqrt{x}}$ در بازه $[1, 4]$ با آهنگ لحظه‌ای تغییر آن در نقطه‌ای با کدام طول برابر است؟

(۴) $\sqrt[3]{18}$

(۳) $\sqrt[3]{9}$

(۲) $-3\sqrt{3}$

(۱) $3\sqrt{3}$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

آهنگ متوسط تغییر در بازه $[1, 4]$:

$$\frac{f(4) - f(1)}{4 - 1} = \frac{(12 + \frac{2}{2}) - (3 + 2)}{3} = \frac{7}{3}$$

$$x = \alpha \text{ آهنگ لحظه‌ای تغییر} = f'(\alpha) = 3 - \frac{1}{\sqrt{\alpha^3}}$$

$$\Rightarrow 3 - \frac{1}{\sqrt{\alpha^3}} = \frac{7}{3} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{\alpha^3}} = 3 - \frac{7}{3} = \frac{2}{3} \Rightarrow \sqrt{\alpha^3} = \frac{3}{2}$$

$$\alpha^3 = 9 \Rightarrow \alpha = \sqrt[3]{9}$$

۱۶) تابع $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+1} & ; x < 0 \\ |x-1| & ; 0 \leq x \leq 2 \\ x^2 - 6 & ; x > 2 \end{cases}$ چند نقطه مشتق ناپذیر دارد؟

۵ (۴)

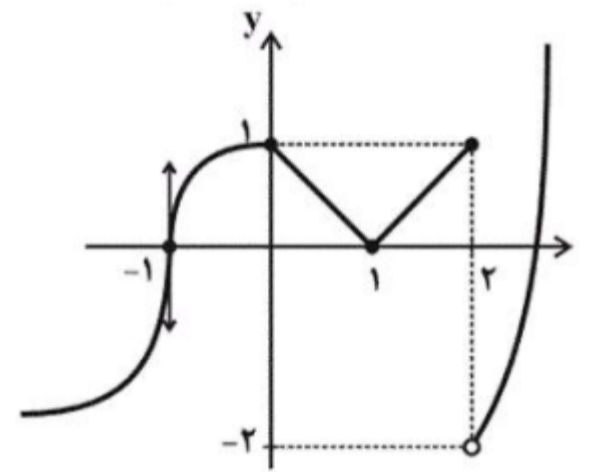
۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

پاسخ: گزینه ۳

نمودار تابع f را مطابق شکل زیر رسم می‌کنیم:

تابع در $x = -1$ دارای مماس قائم است. پس در این نقطه مشتق ندارد. همچنین در نقاط گوشه‌ای $x = 0$ و $x = 1$ و نقطه ناپیوسته $x = 2$ نیز مشتق ناپذیر است. (در $x = 2$ ناپیوسته است پس مشتق ناپذیر است.) پس تعداد نقاط مشتق ناپذیر تابع f برابر ۴ است.

۱۷) اگر $f(x) = \frac{x^3 + x^2 + x + 1}{x^2 + x + 1}$ باشد، مشتق تابع $g(x) = (x^3 - 1)f'(x) + 3x^2f(x)$ در $x = 1$ کدام است؟

۱۸ (۴)

۱۴ (۳)

۱۲ (۲)

۴ (۱)

پاسخ: گزینه ۲

راه حل اول:

$$g'(x) = 3x^2 f'(x) + (x^3 - 1) f''(x) + 6xf(x) + 3x^2 f'(x)$$

$$g'(1) = 3f'(1) + 0 + 6f(1) + 3f'(1) = 6f(1) + 6f'(1)$$

$$f'(x) = \frac{(3x^2 + 2x + 1)(x^2 + x + 1) - (2x + 1)(x^3 + x^2 + x + 1)}{(x^2 + x + 1)^2} \quad \text{و} \quad f(1) = \frac{4}{3}$$

$$= \frac{6 \times 3 - 3 \times 4}{3^2} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow g'(1) = 6 \times \frac{4}{3} + 6 \times \frac{2}{3} = 12$$

راه حل دوم:

$$g(x) = ((x^3 - 1) f(x))'$$

$$(x^3 - 1) f(x) = (x - 1)(x^2 + x + 1) \times \frac{x^3 + x^2 + x + 1}{x^2 + x + 1} = x^3 - 1$$

$$\Rightarrow g(x) = 3x^2 \Rightarrow g'(x) = 6x \Rightarrow g'(1) = 12$$

۱۸) اگر $f(x) = \sqrt{x^2+1} - x$ و $g(x) = \sqrt{x^2+1} + x$ باشد، حاصل $\frac{f}{g} + \frac{f'}{g'}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $2x$ (۳) $-2x$ (۴) صفر

پاسخ: گزینه ۴

ابتدا حاصل $\frac{f}{g} + \frac{f'}{g'}$ را به دست می‌آوریم:

$$\frac{f}{g} + \frac{f'}{g'} = \frac{f \cdot g' + f' \cdot g}{g g'}$$

با توجه به اینکه داریم:

$$(f \cdot g)' = f' \cdot g + g' \cdot f$$

ابتدا $f \cdot g$ را تشکیل داده و مشتق می‌گیریم:

$$(f \cdot g)(x) = (\sqrt{x^2+1} - x)(\sqrt{x^2+1} + x) = x^2 + 1 - x^2 = 1$$

$$\Rightarrow \frac{f}{g} + \frac{f'}{g'} = 0$$

۱۹) نمودار تابع $f(x) = 2x^3 + Kx + \frac{1}{4}$ بر محور x مماس است. مقدار K کدام است؟

- (۱) $0/75$ (۲) $1/5$ (۳) $-0/75$ (۴) $-1/5$

پاسخ: گزینه ۴

در نقطه‌ای به طول x که منحنی بر محور x مماس است، داریم:

$$f'(x) = f(x) = 0$$

$$f'(x) = 6x^2 + K = 0 \Rightarrow K = -6x^2 (*)$$

$$\xrightarrow{\text{جایگذاری در معادله } f(x)=0} 2x^3 - 6x^3 + \frac{1}{4} = 0 \Rightarrow -4x^3 = -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow x^3 = \frac{1}{16} \Rightarrow x = \frac{1}{4} \xrightarrow{(*)} K = -6x^2 = -6\left(\frac{1}{4}\right) = -\frac{3}{2}$$

۲۰) اگر تابع f در دامنه‌اش مشتق‌پذیر باشد و $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+3h) - f(2-h)}{2h} = 3$ باشد، مشتق $f\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)$ در $x = \frac{1}{4}$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۱۲ (۳) -6 (۴) -12

پاسخ: گزینه ۳

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+3h) - f(2-h)}{2h} = \frac{3 - (-1)}{2} f'(2) = 2f'(2) = 3$$

$$\Rightarrow f'(2) = \frac{3}{2}$$

$$\left(f\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)\right)' = \frac{-1}{2\sqrt{x^3}} f'\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)$$

$$\Rightarrow \left(f\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)\right)' \Big|_{x=\frac{1}{4}} = -4f'\left(\frac{1}{2}\right) = (-4)\left(\frac{3}{2}\right) = -6$$

۲۱) اگر f و g توابعی مشتق‌پذیر روی R باشند به طوری که $f(x^2 - 3x) = g\left(\frac{2x}{x^2+1}\right)$ و $g'(1) = 3$ ، آن‌گاه حاصل $f'(-2)$ کدام است؟

۱) $\frac{1}{3}$

۲) صفر

۳) $-\frac{1}{3}$

۴) $\frac{3}{4}$

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

از طرفین رابطه، مشتق می‌گیریم:

$$f(x^2 - 3x) = g\left(\frac{2x}{x^2+1}\right)$$

$$\Rightarrow (2x - 3) \times f'(x^2 - 3x) = \frac{2(x^2+1) - 2x(2x)}{(x^2+1)^2} \times g'\left(\frac{2x}{x^2+1}\right)$$

$$\xrightarrow{x=1} (-1) \times f'(-2) = \frac{2 \times 2 - 4}{4} \times g'(1) \Rightarrow f'(-2) = 0$$

۲۲) اگر $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(-x+h)}{x} = 2h^2$ باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - f(3)}{x^2 - 9}$ کدام است؟

۱) $\frac{1}{3}$

۲) $\frac{1}{2}$

۳) $\frac{1}{6}$

۴) $\frac{3}{2}$

پاسخ: گزینه ۱

نکته:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + mh) - f(x_0 + nh)}{h} = (m - n) f'(x_0)$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(h+x) - f(h-x)}{x} = 2f'(h) = 2h^2 \Rightarrow f'(h) = h^2$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - f(3)}{x^2 - 9} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{1}{x+3} \left(\frac{f(x) - f(3)}{x-3} \right)$$

$$= \frac{1}{6} f'(3) = \frac{1}{6} \times 9 = \frac{3}{2}$$

۲۳) مجموع مشتق‌های چپ و راست تابع $f(x) = \sqrt{1-\sqrt{1-x^2}}$ در $x=0$ کدام است؟

(۴) $-\sqrt{2}$

(۳) صفر

(۲) $\frac{1}{2}$

(۱) $\sqrt{2}$

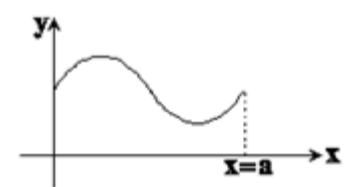
پاسخ: گزینه ۳

$$\begin{aligned} f'_+(\circ) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)-f(0)}{x-0} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{1-\sqrt{1-x^2}} - 0}{x-0} \times \frac{\sqrt{1+\sqrt{1-x^2}}}{\sqrt{1+\sqrt{1-x^2}}} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{1-(1-x^2)}}{\sqrt{1+\sqrt{1-x^2}}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{|x|}{x\sqrt{1+\sqrt{1-x^2}}} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{x\sqrt{1+\sqrt{1-x^2}}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\sqrt{1+\sqrt{1-x^2}}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \end{aligned}$$

و به طور مشابه داریم:

$$\begin{aligned} f'_-(\circ) &= -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ \Rightarrow f'_+(\circ) + f'_-(\circ) &= \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} = 0 \end{aligned}$$

۲۴) در شکل مقابل با افزایش مقادیر x از $x=0$ تا $x=a$ ، مقدار مشتق تابع چگونه تغییر می‌کند؟

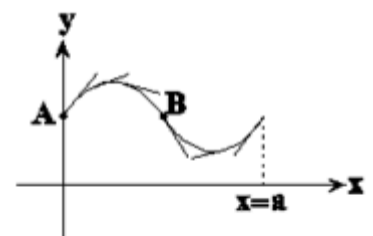

- (۱) افزایش - کاهش
- (۲) افزایش - کاهش - افزایش
- (۳) کاهش - افزایش
- (۴) کاهش - افزایش - کاهش

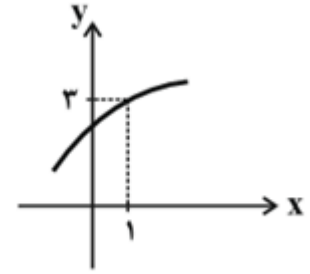
پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

با توجه به شکل، مقدار مشتق تابع $y = f(x)$ که همان شیب خط مماس بر نمودار است، از نقطه A تا B پیوسته کاهش می‌یابد و سپس از B به بعد در حال افزایش است.

۲۵) نمودار تابع f به صورت زیر می باشد. اگر $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x) - 4f(x) + 3}{x-1} = 10$ باشد، مشتق تابع $y = f(3x)$ به ازای $x = \frac{1}{3}$ کدام است؟

- ۱۰ (۲)
۲۱ (۴)

- ۵ (۱)
۱۵ (۳)

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x) - 4f(x) + 3}{x-1} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(f(x) - 3)(f(x) - 1)}{x-1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(f(x) - f(1))(f(x) - 1)}{x-1} \\ &= f'(1) \times \lim_{x \rightarrow 1} (f(x) - 1) = 2f'(1) \\ &\Rightarrow 2f'(1) = 10 \Rightarrow f'(1) = 5 \end{aligned}$$

$$y = f(3x) \Rightarrow y' = 3f'(3x) \xrightarrow{x = \frac{1}{3}} y' = 3f'(1) = 3 \times 5 = 15$$